

ISLAH AMAÇLI YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİNİN KURULMASI VE HİZMETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

Resmi Gazete Tarihi: 19/12/2001

Resmi Gazete Sayısı: 24615

BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı; hayvan yetiştiricilerinin üstün verimli hayvanlar yetiştirmek için kendi aralarında teşkilatlanarak, gerek yurt dışından ithal edilen, gerek yurt içinde yetiştirilen ve gerekse yerli ırk hayvanların genetik potansiyellerinin geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, bunların soykütüğü, ön soykütüğü kayıtlarının tutulması ve bu kayıtlara esas teşkil edecek verim kontrollerinin yapılması, hayvanlarla ilgili sağlık hizmetlerinin yürütülmesi ve sigorta işlemlerinin yapılması, üyelerin eğitimlerinin sağlanması, üyeler arasında yarışmalar düzenlenmesi, üye ihtiyaçlarının temin ve tedariki ile her türlü üretimin yurt içi ve yurt dışında pazarlanması, ürünlerin değerlendirilmesi için gerekli tesislerin kurulması, kiralanması ve işletilmesi gibi hususlar ile Hayvan Islahı Milli Komitesi'nin önereceği ve Bakanlıkça belirlenecek her türlü hayvan ıslahı çalışmalarının yapılması amacıyla kurulacak birliklerin kuruluş ve hizmetleri ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Her türden hayvanın verimliliğini yükseltmek üzere belirli bir ıslah programı kapsamında soykütüğü ve ön soykütüğü kayıtlarını tutan, üretimin ekonomik olmasını sağlayan, bu amaca yönelik çalışmalar ve araştırmalar yapan, üyeleri kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiliğe haiz yetiştiricilerden oluşan tüzel kuruluşlar bu Yönetmelik kapsamına girer.

Hukuki Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik 10/03/2001 tarihli ve 24338 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanununun ilgili maddelerine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
- b) İl Müdürlüğü: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlüğünü,
- c) Yetiştirici: Islah amacına yönelik damızlık hayvan yetiştiren kişi ve kurumları,

ç) Birlik: Her türden hayvan için ıslah esas olmak üzere, yetiştirme ve pazarlama faaliyetlerini de gerçekleştirmek amacıyla, gerçek ve tüzel kişiliğe haiz yetiştiriciler ile kurum ve kuruluşların oluşturduğu Yetiştirici Birliklerini,

d) Birlik Şubesi: Potansiyeli olan merkezlerde oluşturulan ve Yetiştirici Birliği adına teknik ve sağlık hizmetlerini yürüten alt birimleri,

e) Merkez Birliği: İl Yetiştirici Birliklerinin bir araya gelerek oluşturdukları ve faaliyetleri tüm yurdu kapsayan her türden hayvan için ayrı kurulmuş "Damızlık .....Yetiştiricileri Merkez Birliğini",

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM : Birliklerin Çalışma Konuları, Kuruluşu, Üyelik işlemleri, Organları ve Görevleri

Madde 5 - Birlikler yürütecekleri hizmetlerle ilgili olarak;

a) Üyeleri arasında dayanışmayı sağlamak,

b) Üyelerin mesleki eğitimlerini sağlamak, bilgi ve becerilerini artırmak için kurs, seminer ve benzeri tertipleme, göze ve kulağa hitap eden eğitim çalışmaları yapmak veya yaptırmak, her türlü basılı yayım ve diğer yollarla eğitim ve haberleşmeyi sağlamak,

c) Ön soy kütüğü, soy kütüğü ve döl kontrolü faaliyetlerini yürütmek,

ç) Üyelerin hayvanlarına sağlık ve suni tohumlama hizmetleri vermek, hayvan sağlığı ve suni tohumlama ile ilgili ilaç, sperma ve benzeri malzemeleri temin etmek, dağıtmak ve pazarlamak,

d) Yetiştiricilerin damızlık materyal, alet ve ekipman, kaba yem, kesif yem, yem bitkileri tohumlukları vesair ihtiyaçlarını sağlamak, dağıtmak ve pazarlamak,

e) Yurt içinden veya gerekli hallerde yurt dışından sağlanan erkek ve dişi materyal, sperma, yumurta, embriyo yada diğer biyolojik materyali kullanarak ıslah programları ile bütünleşen her türlü faaliyet için gerekli kadro ve ekipleri oluşturmak, gerekli hallerde sperma, yumurta, embriyo ve benzeri ıslah materyallerini üretmek için Bakanlık izniyle yada Bakanlıktan ruhsatlı üretim merkezleri ve laboratuvarlar kurmak, bu konudaki bilgileri yetiştiricilere duyurmak, kullanımlarına imkan veren sistemi geliştirmek ve bu konuda kurslar düzenlemek,

f) Hayvanların bakım ve beslenmesi ile ilgili her türlü teknik ve idari tedbirleri almak veya aldırarak,

g) Üyelerce yetiştirilen hayvanların satışını organize etmek, bunun için fuar, sergi, panayırılar kurmak ve kurulanlara katılmak, yarışmalar tertiplemek, ödüller vermek, yetiştirilen ırkları tanıtmak,

- h) Yetiştiricilerin ürünlerinin değer fiyatına satışını sağlayacak her türlü pazarlama organizasyonları ve ürün işleme tesislerini kurmak, kiralamak ve işletmek,
- i) Yetiştiricilerin ihtiyaçlarına yönelik iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak,
- i) Hayvanlar ve hayvancılık işletmeleri ile ilgili her türlü sigorta hizmetlerini yapmak veya yaptırmak,
- j) Kredi temini konusunda yetiştiricilere yardımcı olmak,
- k) Konusu ile ilgili ihtiyaç duyulan araştırmaları yapmak veya yaptırmak,
- l) Hayvancılığın geliştirilmesi konusunda gerekli tesisleri kurmak, ortak olmak, işletmek, gerektiğinde bu işler için şirket kurmak,
- ile görevlidir.

Birliklerin Kuruluşu

Madde 6 - Bir birliğin kurulabilmesi için aynı tür, ırk veya hattan hayvanlarla çalışan yetiştiricilerden Bakanlığın belirleyeceği kriterlere uygun olan 7'sinin buldukları İl Müdürlüğüne (Valiliğe) yazılı olarak başvurmaları gerekmektedir. Kuruluş izni alan Birlik ana sözleşme özetini Ticaret Sicil Gazetesinde yayınlatır ve 3 ay içinde en az 25 üye ile Genel Kurul toplantısını yapar. Genel kurul toplantısını yapmayan birliğe 1 kereye mahsus olmak üzere 3 ay daha ek süre verilir. İkinci 3 ay içerisinde genel kurulunu yapamayan birlik, fesih edilmiş sayılır. Genel kurulunu yapan birlik 1 inci maddede belirlenen amaçlar doğrultusunda faaliyetlerine başlar.

Bir İlde aynı tür, ırk veya hat için aynı ıslah amacına yönelik yalnız bir birlik kurulabilir. Ancak, o İlde farklı ırktan birlik kurulamaması durumunda bu ırklara sahip işletmeler, kurulmuş olan birliğe geçici üye statüsünde alınırlar. Bu üyelerin oy hakkı bulunmamasına karşın asil üyelerle aynı hizmeti alma hakkına sahiptirler.

Birlik üyeleri şunlardır:

- a) Asil Üye: Bakanlığın belirlediği asgari sayıda hayvan varlığına sahip ve soykütüğü sistemine dahil işletmeler,
- b) Aday Üye: Bakanlığın belirlediği asgari sayının altında hayvana sahip ya da soykütüğüne girmek istemeyen fakat ön soykütüğüne kayıtlı işletmeler,
- c)Geçici Üye: Farklı ırktan hayvana sahip ve soykütüğüne dahil olmak isteyen işletmelerdir.

Geçici ve aday üyelerin seçimlerde oy hakları yoktur.

İzin Verme

Madde 7 -Hazırlanan Ana Sözleşme İl Müdürlüğüne (Valiliğe) verilir. Ana Sözleşmenin Kanun ve Yönetmeliğe uygunluğu il müdürlüğüne onaylandıktan sonra birlik merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan olunur. İl Müdürlüğü başvuruyu değerlendirme

işlemini bir ay içerisinde sonuçlandırır. Ana Sözleşme ile ilgili tescil ve ilan olunacak hususlar şunlardır:

- a) Ana Sözleşme tarihi,
- b) Birliğin amacı, konusu,
- c) Birliğin unvanı ve merkezi,
- ç) Birliğin sermayesi ve bunun nakdi kısmına karşılık olarak ödenen en az miktar ve her üyenin payının değeri,
- d) Ada yazılı, üyelik payı belgeleri,
- e) Aynı sermaye ve devralınan akçalı kıymetlerle işletmelerin neden ibaret oldukları ve bunlara biçilen değerler,
- f) Birliğin ne suretle temsil olunacağı ve denetleneceği,
- g) Yönetim kurulu üyeleriyle birliğin temsile yetkili kimselerin ad ve soyadları,
- h) Birliğin yapacağı ilanların şekli ve Ana Sözleşmede bu hususta bir hüküm varsa yönetim kurulu kararlarının pay sahiplerinin ne suretle bildirileceği.

Sermaye

Madde 8 - Birliğin sermayesi değişebilir olup, üyelerin birliğe girerken ödemiş oldukları giriş aidatları birliğin ana sermayesini oluşturur. Giriş aidatı Genel Kurulca belirlenen miktardan az olamaz. Aidat artırımları Genel Kurul Kararı ile tespit olunur.

Bağış ve yardım dışında aynı sermaye kabul edilemez.

Borç Para Alma

Madde 9 - Birlik amaçlarını gerçekleştirmek için şartları ve miktarı Genel Kurulca belirlemek koşulu ile Bankalardan, uygun bulacağı kişi ve kuruluşlardan ve üyelerden borç para alabilir. Resmi ve özel teşekküllerden bağış ve yardım kabul edilebilir.

Sorumluluk

Madde 10 - Birlik borçlarından dolayı alacaklılarına karşı mal varlığı ile sorumludur. Üyeler giriş aidatları kadar sorumlu olup, bunun dışında herhangi bir sorumlulukları yoktur.

Birliğin Organları

Madde 11 - Birlik organları şu şekilde teşkil edilir.

- a) Birlik Genel Kurulu,
- b) Birlik Yönetim Kurulu,

c) Birlik Denetleme Kurulu.

Birlik Genel Kurulu

Madde 12 - Birlik Genel Kurulu birliği meydana getiren asil üyelerden oluşan yetkili karar organıdır.

Birlik Genel Kuruluna, birliğe genel kurul tarihinden en az üç ay önce üye olan ve birliğe yükümlülüklerini yerine getirenler katılabilir.

Genel kurula katılan her üyenin bir oy hakkı vardır.

Genel Kurulun Devredilemeyen Görevleri

Madde 13 - Genel Kurul, yetkilerinden aşağıda belirtilen görevleri devir ve/veya terk edemez.

- a) Ana Sözleşmeyi değiştirmek,
- b) Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve gerektiğinde Tasfiye Kurulunu seçmek,
- c) Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Tasfiye Kurulunu gerektiğinde ibra veya azletmek,
- ç) Gayri menkul alım ve satımında takip edilecek usul ile alınacak gayri menkulün niteliğini, yerini ve azami fiyatını, satılacak gayri menkulün asgari fiyatını belirlemek,
- d) İmalat ve inşaat işlerinin yaptırılma usul ve esaslarını belirlemek,
- e) Merkez Birliğinin oluşturulması için gönderilecek temsilcileri seçmek.

Genel Kurulun Görevleri

Madde 14 - Genel Kurulun görevleri şunlardır:

- a) Yönetim Kurulu üyelerini ve Denetleme Kurulu üyelerini gerektiğinde Hesap Tetkik Komisyonu ve Tasfiye Kurulunu seçmek ve hizmetini tamamlayan kurulları ibra etmek veya etmemek,
- b) Yönetim ve Denetleme Kurulu faaliyet raporlarını ibra veya ret etmek,
- c) Bilanço (gelir-gider farkı) hesapları ve yıllık çalışma raporları hakkında karar almak ve bu konuda Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- ç) Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu ile gereğinde Tasfiye Kurulu ve üyeler tarafından yapılan teklifleri incelemek, yerine getirilmesi uygun görülenlerin iş programına alınmasına ve uygulanmasına karar vermek,
- d) Gerektiği takdirde Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeleri ile Tasfiye Kurulu üyelerinin işlerine son vermek,

- e) Birlik Ana Sözleşmesinde yapılacak değişiklikleri kararlaştırmak,
- f) Birliğin bir başka birlikle işbirliği yapmasına karar vermek,
- g) Amaç ile ilgili kuruluşlara iştirake karar vermek ve katılma paylarını belirlemek,
- h) Gayri menkul alım ve satımında takip edilecek usul ile alınacak gayri menkulün niteliğini, yerini ve azami fiyatını, satılacak gayri menkulün asgari fiyatını belirlemek,
- ı) İmalat ve inşaat işlerinin yaptırılma usul ve esaslarını belirlemek,
- i) Üyelerin ihtiyaçları ile ilgili araç, gereç ve demirbaşlar ile üretim maddelerinin temini hususunda karar almak ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- j) Üyelere birlik aracılığı ile sağlanan aynı ve nakdi kredilerin ödeme şekli ve miktarını tespit etmek ve bu hususta Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- k) Yönetim Kurulunun hazırlamış olduğu iş programı ve yeni bütçeyi onaylamak,
- l) Şubeler, alım ve satım merkezleri açmak için Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- m) Ortak bulunduğu takdirde Merkez Birliğine yatırım ve geliştirme payı kısmen veya tamamen devri konusunda karar vermek,
- n) Yönetim Kurulu tarafından yapılan üyelikten çıkarma teklifleri hakkında karar vermek,
- o) Merkez Birliği Genel Kuruluna 2 kişiden az olmamak üzere ve üye sayısının 1/25'i oranında temsilci seçmek,
- ö) Üyelerin müşterek menfaatlerini ilgilendiren ve Yönetim Kurulu yetkisi dışında olan her konuda karar vermek,
- p) Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerine verilecek huzur hakkı ile yollukları belirlemek, ayrıca personelin kadro ve ücretleri ile yolluklarını tespit etmek,
- r) Banka ve diğer kuruluşlardan temin edilecek kredi ve yardımlar ile gerçekleştirilecek yatırımların yapılmasına karar vermek,
- s) Canlı ve cansız demirbaşların terkinde konusunda karar almak ve yetki vermek,
- ş) Gerekli hallerde Yönetim Kurulunun teklifi üzerine toplanarak illerinde uygulanacak olan teknik ve sağlık hizmetleri ile ilgili ödentiler, aidat ve katılım paylarını her yılın Aralık ayında belirlemek,
- t) Her türlü kiralama konusunda karar vermek.
- u) Uygun bulacağı kişi ve kuruluşlardan veya bankalardan alınacak borç miktarı ve koşulları belirlemek ve bu konuda yönetim kuruluna yetki vermek.

Genel Kurul Toplantıları

Madde 15 - Genel Kurul aşağıdaki şekillerde toplanır.

a) Olağıan Genel Kurul,

b) Olağıanüstü Genel Kurul,

Üyeler Genel Kurula asaleten katılırlar. Vekalet ile oy kullanılamaz.

Olağıan Genel Kurul Toplantısı

Madde 16 - Olağıan Genel Kurul, Yönetim Kurulunun daveti ile Nisan ayından önce 2 yılda bir, en az asil üye tam sayısının yarısından 1 fazlasının iştiraki ile toplanır. Genel Kurulda çoğunluk sağılanmadığı takdirde, en geç 2 ay içinde, çoğunluk aranmaksızın fakat kurucu sayısından az olmamak üzere toplantı yapılır.

Olağıanüstü Genel Kurul

Madde 17 - Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Tasfiye Kurulunun çoğunluk kararı ile veya birlik üye tam sayısının en az 1/5'inin yazılı müracaatını takiben 2 ay içerisinde Yönetim Kurulu tarafından Genel Kurul toplantıya çağırılır. Genel Kurulda çoğunluk sağılanmazsa müteakip 2 ay içerisinde toplanır. Olağıanüstü toplantının gerçekleşmemesi durumunda Merkez Birliğı Yönetim Kurulu, Birlik Genel Kurulunu resen toplantıya çağırarak toplantıyı gerçekleştirir. Belirtilen yollarla Genel Kurulun gerçekleşmemesi halinde Genel Kurul Bakanlık tarafından resen gerçekleştirilir.

Çağıırma Şekli ve Gündem

Madde 18 - Yönetim Kurulu o yıla ait Genel Kurul toplantısının yapılacağı tarihten bir ay önce toplantı ilanını ihtiva eden yazı ile birlikte gündemi taahhütlü mektup ile üyelerine gönderir. Ayrıca Genel Kurul toplantısının yapılacağı tarihten 15 gün önce ortakların en kolay ve en emin şekilde haber almalarını sağılamak üzere gazete ile toplantı çağırısı ve ilanını yapar. İlanda çoğunluğun sağılanamaması halinde ikinci toplantının tarihi de belirlenir.

Ana Sözleşmenin değıştirilmesi söz konusu ise yapılacak ilanda değıştirilecek madde numaralarının yazılması ile yetinilir.

İlanın bir örneğı toplantıdan en az 15 gün evvel valiliğıe gönderilir. Toplantı için gözlemci olarak Bakanlık Temsilcisi görevlendirilmesi talep edilir. Bakanlık Temsilcisi toplantının başlamasından itibaren 1 saat içerisinde gelmez ise toplantıya katılan üyelere birinin nezaretinde toplantı yapılır.

Gündemde olmayan hususlar görüşülemez. Ancak, birliğe kayıtlı asil üyelere en az 1/5'i ile Denetleme Kurulunun gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce Divan Başkanlığına verecekleri yazılı teklif ile gündeme yeni maddeler ilave edilebilir. Gündeme yeni maddelerin ilavesi için toplantıya katılan asil üyelerin yarısından bir fazlasının olumlu oyu şarttır.

Toplantıya Başlama

Madde 19 - Toplantı, Yönetim Kurulu Başkanı tarafından açılır. Yönetim Kurulu Başkanı'nın toplantıda bulunmaması durumunda, toplantıyı Yönetim Kurulu üyelerinden biri, o da yoksa Denetleme Kurulu üyelerinden biri, o da yoksa genel kurulca gösterilecek bir üye tarafından yoklamayı müteakip açılır.

Toplantıda asil üyelere yeter sayısı sağlandığı anlaşılınca Divan başkanlığının seçimine geçilir.

Toplantıya katılan oy verme yetkisine haiz üyeler veya Merkez Birliği temsilcileri arasından bir başkan, 2 katip seçilir. Seçimin gizli yapılması durumunda ayrıca 2 oy tasnifçisi seçilir. Divan Başkanlığı'na, Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu Üyeleri, Denetleme Kurulu Üyeleri ve birlik çalışanları seçilemez.

Toplantı açılıp gündem maddelerinin görüşülmesine başlandıktan sonra herhangi bir sebeple toplantının devamına imkan görülmemesi veya Divanın çekilmesi halinde gündemi tamamlamak üzere Genel Kurulda ibra maddesi görüşülmemişse Yönetim Kurulu, görüşülmüşse Bakanlık, Merkez Birliği veya yetkili mahkemece atanacak Yönetici Kurul (Kayyum) tarafından yapılacak çağrı üzerine Genel Kurul yeniden toplanır, çağrı ile ilgili olarak 18 inci Madde uygulanır.

Hazır Bulunanlar Listesi

Madde 20 - Genel Kurul toplantısına katılan asil üyeleri gösteren "Hazır Bulunanlar Listesi" düzenlenir. Bu listede asil üyelerin üyeliğe kabul tarihleri, oy yetkisine haiz üyelerin adı, soyadı, ikametgahı ve imza bölümü yer alır.

Liste toplantıya katılan üyelere toplantıya başlamadan önce imzalatılır. Listenin Bakanlık Temsilcisi ve Divan Başkanlığı tarafından da imzalanması gereklidir.

Karar Nisabı

Madde 21 - Kararlar hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile verilir. Oyların eşitliği durumunda tekrar oylama yapılır. Ancak, Ana Sözleşme değişikliği, dağılma ve birliğin feshi teklifleri konularında kullanılan oyların 2/3'ü, sorumlulukların ağırlaştırılması veya ek ödeme yükümlülükleri konusunda alınacak kararlar için kullanılan oyların 3/4'ü çoğunluğu oluşturur.

Genel Kurulda verilen kararlar tüm üyeler için geçerlidir.

Çoğunluğun Hazır Bulunması

Madde 22 - Birliğin bütün asil üyelerinin toplantıda hazır bulunması halinde, Genel Kurul toplantısına dair diğer hükümler saklı kalmak şartı ile toplantıya çağrı hakkındaki hükümlere uyulmamış olsa dahi, kararlar alınabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Birlik Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Merkez Birliği Delegeleri Seçimleri

Birlik Yönetim Kurulu

Madde 23 - Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu ile Merkez Birliği delegeleri seçimleri adayların tek listede toplanması halinde açık, aksinde gizli oyla yapılır.

Seçimlerin gizli yapılması halinde birlik mührünü taşıyan zarflar hazır bulunanlar listesini imza eden üyelere verilir. Üyeler oylarını tasnif kurulunun huzurunda imzaları kontrol edilerek seçim sandığına atarlar. Kullanılan oyların katılanlara göre fazla çıkması halinde oy pusulaları açılmadan fazla oylar rastgele seçilerek iptal edilir. Sandık açılıp oy ayırımı bittikten sonra sonuçlar tutanağa yazılır.

Kararların Bozulması

Madde 24 - Yönetmeliğe, Ana Sözleşme hükümlerine ve iyi niyet esaslarına aykırı olduğu iddiasıyla aşağıda belirtilen kişiler Genel Kurul kararları aleyhine toplantıyı takip eden günden başlamak üzere 30 gün içinde birlik merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye başvurabilir. Bu kişiler;

a) Toplantıda hazır bulunup da kararlara katılmayarak karşı görüşlerini tutanağa geçiren, oyunun kullanılmasına haksız olarak izin verilmeyen, toplantı çağrısının usulüne uygun yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilan veya tebliğ edilmediğini, Genel Kurul toplantısına katılmaya yetkili olmayan kişilerin karara katılmış olduklarını iddia eden üyeler,

b) Yönetim Kurulu,

c) Kararların yerine getirilmesi, Yönetim Kurulu üyeleri ile Denetleme Kurulu üyelerinin şahsi sorumluluklarını gerektirdiğinde bu kurulların üyelerinden her biri,

Ayrıca bozma davasının açıldığı ve duruşmanın yapıldığı gün, Yönetim Kurulu tarafından usulen ilan olunur.

Genel Kurulda alınan bir kararın mahkeme tarafından bozulması bütün üyeler için hüküm ifade eder.

Mahkeme, Birliğin isteği üzerine muhtemel zararlarına karşın davacıların teminat göstermesine karar verebilir. Teminatın miktar ve mahiyetinin belirlenmesi ilgili mahkemeye aittir.

Yönetim Kurulu

Madde 25 - Yönetim Kurulu, Kanun, ilgili Yönetmelik ve Ana Sözleşme hükümleri içinde birliğin kanuni temsilcisi olan ve faaliyetlerini yürüten organdır.

Üye Sayısı ve Üyelik Şartları

Madde 26 - Birlik Yönetim Kurulu, iki yıl için Genel Kurul tarafından asil üyeler arasından seçilen, 7 asil üye ile 5 yedek üyeden oluşur.

Asil üyeliği düşen Yönetim Kurulu üyelerinin Yönetim Kurulu üyeliği de düşer.

Yönetim Kurulundan ayrılan üyelerin tekrar seçilme hakkı vardır.

Yönetim Kurulu üyeliğine aday olabilmek için;

a) T.C. vatandaşı olmak,

b) Türk Ceza Kanunundaki zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, görevi suistimal, sahtekarlık, hırsızlık, dolandırıcılık, hileli iflas, emniyeti suistimal ve Devletin manevi şahsiyetine karşı işlenen suçlardan mahkum olmamak (cezası ertelenenler ile af kapsamına girenler hariç),

c) Hacir altında bulunmamak,

ç) 18 yaşından küçük olmamak,

d) En az ilkokul ve/veya ilköğretim okulu mezunu olmak,

e) Aynı türde bir başka birliğin Yönetim Kurulu üyesi olmamak,

şartları aranır. Üyelik şartları Denetleme Kurulu tarafından araştırılır. Bu şartları taşımadıkları halde seçilenler ile seçilme yeterliliklerini sonradan kaybedenlerin görevlerine Yönetim Kurulunca son verilir.

Genel Kurulda en çok oy alanlar Yönetim Kurulu asil ve yedek üyeliklerine seçilmiş olurlar. Eşit oy alanların sıralanmasının belirlenmesinde kuraya baş vurulur. Yönetim Kurulundan ayrılan bir üyenin yerine yedek üyelerden alınan oy sırasına göre biri geçer.

Herhangi bir sebeple Yönetim Kurulu toplantı nisabını kaybederse boşalan Yönetim Kurulu üyeliklerine Yönetim Kurulu üyeleri tarafından yedek listeden yeteri kadar üye çağırılır.

Yönetim Kurulu İş Bölümü ve Çalışma Şekli

Madde 27 – Birlik Yönetim Kurulu kendi aralarında; bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir muhasip üye ile sekreteryayı yürütecek bir üyeyi seçer, diğerleri üye sıfatını alır. Aynı toplantıda Yönetim Kurulunun yapacağı mutad toplantı tarihlerini ve yerini belirler. Bu toplantıda ayrıca lüzumu halinde yapılması zorunlu olan mutad dışı toplantılara çağrının nasıl ve kimler tarafından yapılacağına dair karar alınır. Yönetim Kurulu üyelerinden biri veya bir kaç birliği temsile yetkili kılınarak Ticaret Siciline tescil ettirilir.

Yönetim Kurulu kararları çoğunlukla alınır. Oylar eşit olduğu takdirde görüşme konusunda Başkanın oyu belirleyici olur.

Toplantı nisabı 4 üyedir. Yönetim Kurulunda üyeler vekalet ya da temsil yolu ile oy kullanamazlar.

Mazeretsiz olarak birbirini ardına üç mutad toplantıya gelmeyen üye istifa etmiş sayılır.

Yönetim Kurulu kararları, sahifeleri noterce tasdik edilmiş bir karar defterine sıra numarası ve tarihi ile kayıt edilip imzalanır. Verilen karara, karşı görüşte olanlar veya çekimser kalanlar muhalefet sebeplerini kararın altına yazarak imzalamak zorundadırlar.

Yönetim Kurulu üyelerine Genel Kurulca belirlenen huzur hakkı ve yolluk dışında hiçbir ad altında başkaca ödeme yapılmaz.

Yönetim Kurulu üyeleri her zaman üyelikten ayrılabilirler. Ancak, çekilen üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu ile ilgili olarak zarar ve sorumluluklarının öğrenildiği tarihten itibaren 5 yıllık süre içerisinde aleyhinde tazminat davası açılabilir.

Yönetim Kurulu üyeleri topluca istifa ettikleri veya mevcut yedeklerin istifa eden üyelerin yerini dolduramadığı takdirde; Olağanüstü Genel Kurul toplantısına gidilerek yeniden Yönetim Kurulu üyeleri seçilir. Yönetim Kurulundan istifa eden bir üyenin yerine geçecek yedek üye yok ise Yönetim Kurulu birlik üyeleri arasından birini Yönetim Kurulu üyeliğine seçerek yeni üyeyi toplanacak ilk Genel Kurulun onayına sunar.

Görevi son bulan eski Yönetim Kurulu, yeni Yönetim Kuruluna seçim gününden başlayarak bir hafta içinde görevini devretmek zorundadır.

Yönetim Kurulunun Görevleri

Madde 28 - Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Birlik Yönetim Kurulu Yasa, Yönetmelik ve Ana Sözleşmede belirtilen görevleri yürütmekle görevlidir. Bu amaçla iki ayda bir defa mutad toplantı yapar, ancak gerek duyulması halinde toplantı sayısı arttırılabilir.
- b) Birlik bütçesini hazırlar, birliğin her türlü faaliyet ve kayıt işlerini yürütür.
- c) Soykütüğü ve ön soykütüğü işlerini ve verim kontrollerini yaptırır ve takip eder.
- ç) Genel Kurulu toplantıya çağırır. Çalışmalarını rapor halinde Genel Kurula sunar.
- d) Gerektiğinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.
- e) Genel Kurulca verilen görevleri yapar. Sonuç hakkında Genel Kurula bilgi verir.
- f) Yetiştirici eğitimlerini yapar, seminerler düzenler, yetiştirme, bakım, besleme, sürü idaresi ve benzeri konularda yayınlar yapar.
- g) En son hayvan ve hayvansal ürün fiyatlarına ilişkin pazar haberlerini üyelerine duyurur.
- h) Modern hayvancılık işletmeleri kurmak isteyenlere proje temin eder.
- ı) Üyelerine kredi sağlar.
- i) Personelin tayin, atama ve özlük işlerini yürütür.
- j) Mevcut bütçe dahilinde gerekli harcamaları yasalara göre yapar.
- k) Üyelerinin ürünlerine pazar bulur, ihtiyaçlarını karşılamaya çalışır.
- l) Potansiyeli olan merkezlerde birlik şubesi kurulması konusunu inceler, uygun görülenlerin kurulmasını Genel Kurula teklif eder.

m) Birlik Teknik İşler Şube Müdürlüğü, Sağlık İşleri Şube Müdürlüğü ile Birlik İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü faaliyetlerini düzenler ve yönetir.

n) Kanunlara aykırı olarak alınan Genel Kurul kararları aleyhine iptal davası açar.

o) Genel Kurulca uygulanmasına karar verilen Bakanlıkça desteklenecek yatırım projelerini hazırlatarak Bakanlığın onayına sunar.

ö) Birliğin aczi halinde Genel Kurulu toplantıya davetle gerekli mercilere haber verir.

p) Eski Yönetim Kurulu üyeleri ile birlik memurlarının sonradan tespit edilen yolsuzluklarını ilgili mercilere haber verir.

r) Denetim amacı ile Denetleme Kurulunun veya bağımsız denetleme organının talebi halinde, birliğe ait her türlü defter ve belgeleri verir.

Yönetim Kurulunun Sorumlulukları

Madde 29 - Yönetim Kurulu üyeleri birliğe, üyelerine ve birlik alacaklılarına karşı müteselsil sorumludur.

Yönetim Kurulu ibra edilmedikçe üyelerinden hiç biri kurullarda görev alamaz.

Görevini yapmadıkları anlaşılan Yönetim Kurulu üyelerini Genel Kurul her zaman azledebilir ve haklarında takibat kararı verebilir. Her üyenin, sorumluluğu olan yöneticilere münferiden dava açma hakkı mahfuzdur. Yönetim Kurulu aleyhindeki davalar Denetleme Kurulunca açılır.

Yönetim Kurulu üyelerinden her biri, Genel Kurulun kararı şahsi mesuliyetini gerektirdiği ahvalde karar aleyhine iptal davası açabilir. Yönetim Kurulu üyeleri ve birlik memurları kasıtlı bulunsun veya bulunmasın kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Suç teşkil eden fiil ve hareketlerden dolayı haklarında yasal işleme başvurulur. Yönetim Kurulu, tescil ve kayıt için gerçeğe aykırı beyanda bulunması halinde cezai bakımdan sorumlu olur.

Yönetim veya temsile yetkili şahıslar, birliğe ait görevlerini yürütmeleri esnasında meydana getirdikleri fiillerden doğan zararlardan birlikte sorumludurlar.

Denetleme Kurulu

Madde 30 - Denetleme Kurulu, Genel Kurul namına birliğin bütün işlem ve hesaplarını inceler.

Denetleme Kurulu Seçimi

Madde 31 - Birlik Denetleme Kurulu iki yıl için Genel Kurulca asil üyelerden seçilen 5 asil üye ile 3 yedek üyeden teşekkül eder, bu üyelerde de Yönetim Kurulu üyelerinde aranan şartlar aranır.

Müddetleri biten üyelerin tekrar seçilmeleri mümkündür. Birbirleriyle ve Yönetim Kurulu üyeleriyle üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri akrabalıkları olanlar Denetleme Kurulu üyeliğine seçilemezler.

Görev kusurlarından veya suç teşkil eden fiillerinden ötürü Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliğinden uzaklaştırılanlar tekrar Denetleme Kurulu üyeliğine getirilemezler.

Denetleme Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu

Madde 32 - Asil üyeler, kanun, ilgili yönetmelik ve ana sözleşme ile kendilerine yükletilen görevleri hiç veya gereği gibi yapmamalarından doğan zararlardan dolayı kusursuz olduklarını ispat etmedikçe, müteselsilen sorumludurlar.

Bir Üyeliğin Açılması ve Çekilme

Madde 33 - Denetleme Kurulu üyelerinden birinin ölümü, çekilmesi, bir engelden dolayı görevlerini yapamayacak halde bulunması, iflası veya hacir altına alınması gibi sebeplerle görevlerinin sona ermesi ve yüz kızartıcı bir suçtan dolayı, mahkumiyetinin kesinleşmesi halinde diğer üyeler Genel Kurulun ilk toplantısına kadar görev yapmak üzere yerine yedeklerinden birini çağırırlar.

Denetleme Kurulu üyeleri her zaman görevden çekilebilirler. Ancak, toptan çekilme halinde Genel Kurul, Yönetim Kurulu tarafından derhal toplantıya çağırılır ve yeniden Denetleme Kurulu asil ve yedek üyelerini 30 gün içinde seçer.

Açılan üyeliğe yedek üye getirilir. Ancak, bir üyelik açık kalıp da yerine geçecek üye bulunamazsa Genel Kurul toplantıya çağırılmadan Denetleme Kurulu tarafından bir asil, bir yedek üye çağırılır.

İnceleme Yükümlülüğü

Madde 34 - Denetleme Kurulu üyeleri işletme hesabıyla bilançonun defterlerle uygunluk halinde bulunup bulunmadığını, defterlerin düzenli bir surette tutulup tutulmadığını ve işletmenin neticeleriyle mal varlığı hakkında uyulması gerekli olan hükümlere göre işlem yapılıp yapılmadığını incelemekle yükümlüdürler. Üyeleri şahsen sorumlu veya ek ödeme ile yükümlü olan birliklerde, üyelerin verdiği taahhütnameler ile üyelik defterlerinin usulüne uygun olarak tutulup tutulmadığını da incelemek zorundadırlar.

Yönetim Kurulu bu maksatla Denetleme Kurulu üyelerine defter ve belgeleri verir. Onların istekleri üzerine müfredat defteri ve bu defterin hangi esaslara göre düzenlendiği ve istenilen her konu hakkında bilgi verilir.

Üyeler gerekli gördükleri hususlarda Denetleme Kurulu üyelerinin dikkatini çekmeye ve açıklama yapılmasını istemeye yetkilidirler.

Denetleme Kurulunun Çalışma Düzeni ve Görevleri

Madde 35 - Denetleme Kurulu üyeleri, 4 ay ara ile yılda 3 defa toplanarak birliğin işlemlerini ve hesaplarını denetler, malları ve kasayı sayar ve görülen noksanlıkları, düzensizlikleri inceleyerek bunları birer rapora bağlar ve aksaklıkları Yönetim Kuruluna bildirir.

Denetleme Kurulu üyeleri, Genel Kurul toplantısından önce bilançoğu, Yönetim Kurulunun hazırladığı çalışma raporu ve bütçeyi inceleyerek gerekli gördüğü işlemleri, hesapları ve mevcutları elden geçirir ve kanaatlerini açık olarak belirten bir rapor hazırlarlar. Denetleme Kurulu üyeleri, bu raporda, Yönetim Kurulunun çalışma düzenini ve başarı derecelerini de belirtirler.

Denetleme Kurulu üyelerinin görevleri, birliğin iş ve muamelelerini kontrol etmektir. Denetleme Kurulu üyeleri aşağıdaki görevleri yapmak zorundadırlar.

- a) Birliğin işlem ve hesaplarının tetkiki sonunda buldukları noksan ve hataların giderilmesi için Yönetim Kuruluna rapor sunmak, Yönetim Kurulu gereğini yapmadığında Merkez Birliğine bildirmek,
- b) Bilançonun Türk Ticaret Kanununun 74 üncü Maddesi esaslarına veya Maliye Bakanlığının kabul ettiği örnek bilançoğa göre hazırlanıp hazırlanmadığına bakmak,
- c) Yönetim Kurulu üyelerinin üyelik şartlarını taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, bu şartları taşımadıkları halde seçilenler ile sonradan kaybedenlerin görevlerine son verilmesi için keyfiyeti Yönetim Kuruluna bildirmek,
- ç) Birlik çalışmaları hakkında bilgi almak ve lüzumlu kayıtların tutulmasını sağlamak maksadıyla birliğin defterlerini incelemek,
- d) Dört ayda bir ara denetimi yapmak ve haber vermeksizin birlik veznesini denetlemek, inceleme sonuçları olumsuz çıktığı takdirde düzenlenecek raporun birer örneğini Yönetim Kurulu Başkanına vermek,
- e) Birlik üyeleri ve kendileri ile birlik yöneticileri arasındaki anlaşmazlıkla ilgili konuları Genel Kurul gündemine aldirmek ve Yönetim Kurulunun Genel Kurulu toplantıya çağırması durumunda olağanüstü olarak Genel Kurulu toplantıya çağırarak,
- f) Ana Sözleşmede üyelerin Genel Kurul toplantılarına katılmaları için gerekli şartların yerine getirilip getirilmediğini incelemek,
- g) Yapılacak denetimler sonucunda düzenlenecek rapora göre hukuki sorumluluğu tespit edilen Yönetim Kurulu üyeleri hakkında Genel Kurul kararına istinaden gerekli hukuk davalarını açmak.

Denetleme Kurulu üyelerinin yukarıda yazılı kontrol yetkileri Genel Kurul kararı ile sınırlandırılmaz. Denetleme Kurulu üyeleri ayrıca birlik zararlarını kapatmak için Genel Kurula sunulacak teklifleri hazırlayarak toplantı gündemine aldırırlar.

Toplantı ve Raporlar

Madde 36 - Denetleme Kurulu üyeleri çalışma raporlarıyla benzer tekliflerini Genel Kurula sunmaya mecburdurlar.

Denetleme Kurulu üyeleri, görevleri esnasında işlerin yürütülmesinde gördükleri noksanlıkları, Kanun, Yönetmelik veya Ana Sözleşmeye aykırı hareketleri, bundan sorumlu

olanların bağılı buldukları organa ve gerekli hallerde Genel Kurula haber vermekle yükümlüdürler.

Denetleme Kurulu raporları üye çoğunluğu tarafından imzalanır. Rapora katılmayan üyeler kanaatini belirterek imzalamak ve/veya münferit rapor düzenlemek zorundadırlar. Genel Kurul toplantısında "Denetleme Kurulu Raporu" okunmadan bilanço ve dolayısıyla ibralar konusunda karar alınmaz.

Sorumlu Müdür

Madde 37 - Teknik, Sağlık ve İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüklerini yönetir, ihtiyaç halinde Birlikle kurulmuş bulunan Birlik Şubeleri arasındaki koordinasyonu sağlar. Çalışmalar konusunda Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.

Birlik Yönetim Kurulu gerek gördüğünde şube müdürlüklerini birleştirebilir veya Sorumlu Müdür'ün uhdesine verebilir.

Şube Müdürlükleri

Madde 38 - Teknik İşler Şube Müdürlüğü;

Teknik İşler Şube Müdürlüğü ülkenin hayvancılık politikasına paralel olarak verilen hedeflere ulaşabilmek amacıyla birlik organlarınca verilen kararları uygular.

Ülke hayvancılığı ve birlik üyelerinin menfaatleri doğrultusunda, hayvan ıslahı amacı ile tabii ve suni tohumlama, embriyo transferi, sperma, larva, yumurta, ana arı vb. materyallerin üretimi, ıslah edilmiş irkin muhafazası ve takibi için soykütüğü ve önsoykütüğü çalışmalarını yürütür ve benzeri konularda hizmet verir. Gerektiğinde Şube Müdürlüğü altında konu bazında birimler kurulabilir. Görevli teknik personelin çalışmalarını denetler.

Sağlık İşleri Şube Müdürlüğü;

Hayvan sağlığı ile ilgili faaliyetleri Bakanlığın talimatı ve programları doğrultusunda yürütür, koruyucu hekimlik, gerekli tedavi ve aşılama hizmetlerini verir veya veririr.

Gerektiğinde Şube Müdürlüğü altında konu bazında birimler kurulabilir.

İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü;

Birliğin personel, idari ve mali işlerini yürütür. Damızlık hayvanlar için düzenlenecek sergi, panayır, fuarlarda dereceye girenlere ödül verir. Borsa ve benzeri konularla ilgili çalışmalarını yürütür. Birliğin hayvan alımı ve nakliye işlerini yürütür. Genel Kurulun laboratuvar, istasyon ve suni tohumlama durakları kurulmasına karar vermesi halinde, bunların inşasını ve faaliyete geçirilmesini sağlar. Soykütüğüne kayıtlı damızlıkların yurt içi ve yurt dışı satışlarında yetiştiricilere yardımcı olur. Birliğin bütçe tasarısını hazırlar. Gerektiğinde Şube Müdürlüğü altında konu bazında birimler kurulabilir.

Yeni Şube Müdürlüğü Açma

Madde 39 - Gerek görüldüğü hallerde Yönetim Kurulu yeni şube müdürlükleri ihdas edebilir.

Dışarıya Karşı Temsil ve İmza Yetkisi

Madde 40 - Yönetim Kurulu, resmi dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü kişiler nezdinde temsil yetkisini ilgili Sorumlu Müdüre devredebilir. Ancak, birliği taahhüt altına koyabilecek işlerde Sorumlu Müdür ile birlikte Yönetim Kurulu Başkanı veya imza yetkisine haiz üyelerden birinin imzası şarttır.

Yönetim Kurulu, birliği temsil ve borç altına sokan işler dışında, Şube Müdürlerine ikinci derecede imza yetkisi verebilir. İkinci derecede imzaların geçerli olabilmesi için birinci imza ile müşterek olması gereklidir.

Birliği temsile yetkili kılınan kimseler, imzalarını ancak, birliğin unvanı altına koydukları durumlarda bu taahhüt birliği bağlar.

Tescil

Madde 41 - Yönetim Kurulu düzenlenecek ilk toplantıda imza yetkileri hakkında bir sirküler yaparak, bunu notere onaylattıktan sonra Ticaret Siciline tescil ve ilan ettirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Merkez Birliği

Merkez Birliğine Giriş, Başvurma Şekli ve İtiraz

Madde 42 - Birlik, birliğin gelişmesi, menfaatlerinin korunması, eğitim ve denetim konusunda hizmet verilmesi gibi faaliyetlerin yerine getirilmesi için kurulmuş veya kurulacak aynı çalışma konularına sahip birlikler Merkez Birliğine üye olmak için müracaat edebilir.

Kuruluş

Madde 43 -Kurulmuş bulunan en az 7 birlik ortaklaşa Merkez Birliğini kurarlar, Bakanlıktan kuruluş izni alan Merkez Birliği Ana Sözleşme Özetini Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlar. Tescil ve ilan ettirilecek hükümlerde birliklere uygulanan hükümler uygulanır.

Merkez Birliğinin merkezi Ankara'dır.

Madde 44 - Yeni kurulan bir birlik, Merkez Birliğine girmek için, Yönetmelik ve Merkez Birliği Ana Sözleşmesinde belirtilen hükümleri, bütün hak ve ödevleri ile kabul ettiğini gösteren bir dilekçe ile Merkez Birliği Yönetim Kuruluna başvurur. Merkez Birliği Yönetim Kurulunun giriş isteğini kabul etmesi ile Birliğin Merkez Birliği üyeliği başlar.

Madde 45 - Birlik, Merkez Birliğine girmekle, üyelerine bu Yönetmeliğe göre hazırlanacak Ana Sözleşmedeki yükümlülüklerinden fazlasını yükleyemez.

Madde 46 - Merkez Birliği Genel Kurullarında birliği temsil etmek üzere birlik Genel Kurulunca üye tam sayısının 1/25'i kadar asil, bunun yarısı kadar yedek delege seçer, bu delegelerin sayısı 2'den az olmaz.

Merkez Birliğinin Organları ve Görevleri

Madde 47 - Merkez Birliği, bu Yönetmelik hükümlerine göre kurulmuş olan birliklerin en üst düzeydeki kuruluşudur.

Madde 48 - Merkez Birliği Organları aşağıdaki şekilde oluşturulur.

- a) Genel Kurul,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Denetleme Kurulu.

Madde 49 - Merkez Birliğinin amaçları;

- a) Birliklerin çıkarlarını korumak, yasa ve yönetmeliklerde belirtilen amaçlarını gerçekleştirmeleri doğrultusunda faaliyetlerini yönlendirmek, bu birliklerin gelişmelerine yardımcı olmak ve gerekli önerilerde bulunmak,
- b) Birliklerin, ülke hayvancılık politikası yönünde çalışmalarını temin etmek, birliklerin dilek ve ihtiyaçlarını Hükümet mercilerine iletmek ve çözümlenmek,
- c) Merkez Birliği Genel Kurulu kararı ile uluslararası hayvancılık birliklerine, enstitülerine üye olmak, hayvan sergi, panayırılarına katılmak,
- ç) Hayvan ve hayvansal ürünlerin ihracatı ile damızlık ithal ve ihracatı konularında hükümet yetkilileri nezdinde gerekli girişimlerde bulunmak,
- d) Hayvan ve hayvansal ürün fiyatlarını tespit komisyonlarında görev almak,
- e) Dış ülkelerdeki hayvancılık ve hayvancılıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını takip etmek, bu konudaki yenilikleri yayım ve eğitim yoluyla tüm yetiştiricilere iletmek,
- f) Yasa ve yönetmeliklerde günün şartlarına göre yapılması istenen değişiklikler için hükümet mercileri ile ilişki kurmak,
- g) Hayvancılık konusunda devletçe yapılacak yatırımlara yardımcı olmak ve önerilerde bulunmak,
- h) Birliklere iç ve dış kaynaklardan kredi sağlamak,
- ı) Birliklerin ihtiyaç duyduğu eğitimleri yapmak, seminerler düzenlemek, yetiştirme konularında yayınlar çıkarmak, gerektiğinde Bakanlıkla bu konularda müştereken çalışmak,
- i) Birliklerin her tür ihtiyaçlarını karşılamak, bu işler için gerektiğinde şirketlere ortak olmak, sigorta işlemleri yapmak,
- j) Birliklerin kurulmadığı veya aktif hale gelemediği illerde; önsoykütüğü ve soykütüğü faaliyetlerini yürütmek amacıyla şubeler açmak, şubenin görevlerini komşu birliklere veya kamu kurumları ile yapacağı protokol çerçevesinde anılan kuruluşlarla ortaklaşa yapmak,

k) Ulusal düzeyde ıslah programlarının gereklerinin yerine getirilmesi için gayret göstermek, Bakanlığın çıkartacağı talimatlar doğrultusunda damızlık değer tahminlerini yapmak veya yaptırmak ve yayınlamaktır.

Genel Kurul

Madde 50 - Merkez Birliği Genel Kurulu il birliklerin gönderdikleri delegelerden oluşur.

Genel Kurulun Görevleri

Madde 51 - Merkez Birliği Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Merkez Birliği Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulunu seçmek,
- b) İşletme hesabıyla, bilanço ve gerektiğinde gelir-gider farklarının birliklere bölüştürülmesi hakkında kararlar almak,
- c) Yönetim ve Denetleme Kurullarını ibra etmek veya etmemek,
- ç) Yasa ve yönetmeliklerle Genel Kurula bırakılmış konular hakkında kararlar almak,
- d) Yönetim Kurulu tarafından gelecek yıllar için önerilen bütçeleri kabul etmek veya değiştirmek,
- e) Birlik faaliyetleri hakkında öneri ve direktiflerde bulunmak,
- f) Yasa ve yönetmeliklerde belirtilen görevleri dışına çıkan ve kendi Yönetim Kurulunca fesih edilmesi istenen birlikler hakkında karar vermek,
- g) Yönetim Kurulunca teklif edilen Yasa, Yönetmelik ve Ana Sözleşme'de yapılması istenen değişiklikler için karar alır. Bu konuda Hükümet yetkilileri ile görüşmek üzere Yönetim Kurulunu görevlendirmek,
- h) Birliklerle ilgili tüm ödentileri tespit etmek.

Genel Kurulun Toplanması

Madde 52 - Merkez Birliği Genel Kurulu, Birliklerin Genel Kurulları toplandıktan ve yeni yöneticileriyle delegelerini seçtikten sonra aynı yılın Haziran ayı içerisinde toplanır.

Madde 53 - Genel Kurul iki yılda bir, birlik asil üyelerinden seçilen delegelerin tam sayısının yarısından bir fazlasının iştiraki ile olağan olarak toplanır. Ayrıca gerektiğinde Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu veya delege tam sayısının en az 1/5'inin imzaladıkları ortak dilekçe ile dilekçe tarihinden itibaren 2 ay içerisinde olağanüstü toplanır. Çoğunluk sağlanamazsa takip eden iki ay içerisinde kurucu üye sayısından aşağı olmamak üzere tekrar toplanır. Son toplantısında çoğunluk aranmaz.

Yönetim Kurulu

Madde 54 - Merkez Birliği Yönetim Kurulu, iki yıl için Merkez Birliği Genel Kurulunca seçilen 7 asil, 5 yedek üyeden oluşur. Yönetim Kuruluna bir il'den en fazla bir üye girer.

Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı il birlikleri yönetim kurulu üyelik koşullarını sağlamak zorundadır. Ayrıca, başka bir sivil toplum örgütünde başkan ya da kamu görevlisi olamaz. Bunlardan birini tercih eder.

Madde 55 - Yönetim Kurulu, kendi üyeleri arasından bir başkan bir başkan yardımcısı ve bir muhasip üye seçer.

Yönetim Kurulunun Görevleri

Madde 56 - Yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Yasa ve yönetmeliklerle, Ana Sözleşmede belirtilen görevleri yürütür ve bu amaçla yılda en az 3 defa toplanır.
- b) Merkez Birliğinin bütçesini hazırlar. Birliğin her türlü faaliyet ve kayıt işlerini yürütür.
- c) Genel Kurulu toplantıya çağırır. Çalışmalarını rapor halinde Genel Kurula sunar. Gerektiğinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.
- ç) Genel Kurul tarafından verilen görevleri yapar. Sonucu hakkında yine Genel Kurula bilgi verir.
- d) Yetiştirici ve birlik personelinin eğitimlerini yapar veya yaptırır, seminerler düzenler, çalışma konularıyla ilgili yayınlar hazırlar veya hazırlatır.
- e) İller itibariyle çeşitli pazar haberlerini, yayınları ile üyelerine duyurur.
- f) Yasa ve yönetmeliklerde ve Ana Sözleşmede yapılması istenilen değişiklikleri Genel Kurul onayını alarak Bakanlığa iletilir.
- g) Merkez Birliğine bağlı birliklerin, amaçlarından sapması halinde birlik Genel Kurulunu Olağanüstü Genel Kurul toplantısına çağırır.
- h) Tüm birlikleri kontrol eder, gerektiğinde Bakanlıktan denetim için yardım istenir.
- i) Genel Sekreteri işe alır.

Yönetim Kurulu Başkanı, Merkez Birliğini her yerde temsile yetkilidir.

Genel Sekreter

Madde 57 - Genel Sekreter; birliğin iştiğal ettiği konuda en az 10 yıl tecrübeli, işinde ehil, yüksek tahsilli kişiler arasından Merkez Birliği Yönetim Kurulunca sözleşmeli olarak istihdam edilir. İngilizce bilmesi tercih nedeni olabilir. Genel Sekreter aynı zamanda Yönetim Kurulunun tabii üyesi olup, oy hakkı yoktur. Yönetim Kurulu kararlarını uygular.

Denetleme Kurulu

Madde 58 - Denetleme Kurulu, iki yıl süre için Genel Kurulca seçilen 5 asil ve 3 yedek üyeden oluşur. Yönetim Kurulu üyelerinde aranan şartlar aranır.

Madde 59 - Denetleme Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Yönetim Kurulunun çalışmalarını denetler ve hazırladığı raporu Genel Kurula sunar.
- b) Merkez Birliği Yönetim Kurulunun isteği üzerine birlikleri denetler.
- c) Gerekliğinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

Merkez Teknik İşler Şube Müdürlüğü

Madde 60 - Birliklerin Teknik İşler Şube Müdürlükleri tarafından yürütülen görevlerle ilgili tüm bilgileri toplar, değerlendirir ve denetler.

Pedigri belgelerini düzenler, döl kontrolü çalışma sistemini belirler. Sergi, müsabaka ve benzeri gösterilerle ilgili kuralları tespit eder. Türlerle ait ıslahla ilgili olarak Bakanlığın belirlediği kriterlere göre ıslah programlarını hazırlar. Soykütüğünden çıkartılacak hayvanlar hakkında karar verir. Soykütüğü ile ilgili son gelişmeleri ve alınacak tedbirleri belirler ve bunları yayımlar. Soykütüğü faaliyetleri ile ilgili olarak yetiştiricilerin katılımını belirler ve resmi belgeleri muhafaza eder.

Merkez Sağlık İşleri Şube Müdürlüğü

Madde 61 - Birliklerin Sağlık İşleri Şube Müdürlükleri tarafından yürütülen koruyucu hekimlik ile ilgili programların hazırlanmasına yardımcı olur. Merkez Birliğinin Döl Kontrolü kapsamında teste alınan ve alınacak adayların sağlık testlerini düzenler.

Merkez İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

Madde 62 - Merkez Birliğinin idari ve mali işlerini yürütür. Birliklerin İdari ve Mali İşler Şube Müdürlükleri arasında koordinasyonu sağlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM : Mali İşler

Hesap Yılı

Madde 63 - Hesap yılı Ocak ayının birinci günü başlar. Aralık ayının son günü biter. Ancak, Vergi Usul Kanununa göre özel hesap dönemi alınabilir.

Defter Tutma Yükümlülüğü

Madde 64 - Birlik, birliğin ekonomik ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini ve her iş yılı içinde elde edilen neticeleri belirlemek amacıyla birliğin nitelik ve önemini gerektirdiği bütün defterleri (Yevmiye Defteri, Defteri Kebir, Envanter Defteri ve Karar Defteri gibi) tutmaya mecburdur.

Tasdik Ettirme ve Beyanname Verme Yükümlülüğü

Madde 65 - Defterler Yönetim Kurulunca kullanılmaya başlanılmadan önce birliğin bulunduğu yerin noterine tasdik ettirilir.

Birlik, tutmaya mecbur olduğu defterlerle tutmak istediği diğer defterleri lehine delil olarak kullanabilmek için, her birinin cins ve durumları ile sahife sayısını gösteren iki nüsha beyannameyi bu defterleri kullanmaya başlamadan önce Ticaret Sicil Memuruna vermeye mecburdur. Memur bunlardan birini tasdik ederek birliğe geri verir.

Birlik Gelirleri

Madde 66 - Birliğin ve Merkez Birliğinin gelirleri şunlardır:

- a) Genel kurulca tespit edilecek giriş ve yıllık aidatlar,
- b) Yapılan hizmetler karşılığı elde edilen gelirler. Bunlar verim kontrol ücreti, soykütüğüne kayıt ücreti, yetiştirme hastalıkları ve diğer hastalıkların takibi için alınacak ücretler, board ve benzerilerden elde edilecek gelirler, yetiştirici elindeki damızlıkların satışlarından alınacak primler, tohumlama hizmetlerinden, sergilerden ve benzeri sağlanan gelirler,
- c) Tasdik ücreti,
- ç) Yurt içi ve yurt dışı bağışlar ve yardımlar,
- d) Merkez Birliğinden birliklere yapılan yardımlar,
- e) Yayın gelirleri,
- f) Diğer gelirler.

Gelir Gider Farklarının Dağıtılması

Madde 67 -Birliğin müspet gelir-gider farkı üyelerinin giriş aidatı, bağışlar ve yardımlar haricinde diğer birlik gelirlerinin toplamından her nevi masraflar, vergi, faiz ve amortisman karşılıkları çıktıktan sonra kalan kısımdır. Bu kısım aşağıdaki nisbetler üzerinden bölünür.

- a) % 15 Yedek akçe,
- b) % 5 Merkez Birliği yardım payı,
- c) % 10 Sosyal hizmetler payı,
- ç) % 5 Kefalet payı,
- d) % 65 Yatırım ve geliştirme payına ayrılır.

Müspet gelir-gider farkından Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine pay ayrılmayacağı gibi, üyelerine sermaye üzerinden kazanç da verilemez. Ayrıca, yedek akçeler birliğin çalışma anında veya dağıtılmasında üyelere dağıtılmaz, birlik münhasıran üyelerine iş yapar.

Bir yıllık çalışma sonucu gelir-gider farkı menfi olduğu takdirde açık, yedek akçelerden ve bunların yeterli olmaması halinde ek ödemelerle veya sağlanacak bağış ve yardımlarla kapatılır.

Yatırım ve Geliştirme Payı

Madde 68 - Yatırım ve Geliştirme Payı üretim, araştırma ve pazarlama konularında yapılacak yatırımlarda kullanılır. Bu paya Merkez Birliği iştirak edebilirler. Merkez Birliği, birliğin üretim , araştırma ve pazarlama konularında yatırım yapıyor ise Genel Kurul kararı ile bu pay kısmen veya tamamen Merkez Birliğine devir edilebilir.

Birliğin Katılacağı Yatırımlardaki Durumu

Madde 69 - Yatırım ve Geliştirme Payından veya birlik imkanları ile yapılacak yatırımlarda üyelik şartı aranır.

Merkez Birliğine Yardım Payı

Madde 70 - Bu paya ayrılan miktar Merkez Birliğine gönderilir.

Sosyal Hizmetler Payı

Madde 71 - Sosyal Hizmetler Payı, üyelerin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarıyla, birlik çalışanları için ölüm, sigorta veya yardımlaşma maksadıyla kullanılır.

Kefalet Payı

Madde 72 - Kefalet payı birlik kanalıyla üyelerine temin edilecek ayni ve nakdi kredilerin rizikolarını karşılamak maksadıyla tesis edilir.

- a) Kamu, gerçek ve tüzel kişilerin yapmış olduğu bağışlar,
- b) Birliğin müspet gelir-gider farkından ayırdığı %5 kefalet payı,
- c) Yurt içi ve yurt dışından yapılacak her türlü yardım ve bağışlardan oluşur.

Birlik, üyelerinden kefalet miktarının üzerinde teminat alır. Birliğin vermiş olduğu kefaletlerden bir zarar doğmuş ise; bu zararın, ilgili üyelerin teminatlarından karşılanmasına çalışılır. Buna rağmen açık kapatılamaz ise sonradan üyeden tahsil edilmek şartı ile kefalet payı vasıtası ile kapatma yoluna gidilir.

Yedek Akçenin Kullanılması

Madde 73 - Yedek Akçeler üyelere dağıtılmayıp bilanço neticesinde ortaya çıkabilecek zararın kapatılmasında kullanılır.

Madde 74 - Birliğin dağılmasına karar verildiği taktirde; yedek akçeler birliğin zararlarının kapatılmasında kullanılır. Artan miktar Merkez Birliğine gönderilir.

Devletçe Yapılacak Katkılar

Madde 75 - Bakanlık birliklere gerektiğinde ayni ve nakdi destek sağlar.

Madde 76 - Bakanlığa Yıllık Bütçelerden ayrılan ödeneklerden Merkez Birlikleri kanalıyla birlikler de yararlanır.

ALTINCI BÖLÜM : Dağılma

Birliklerin Dağılma Sebepleri

Madde 77 - Birlik aşağıdaki sebeplerden dolayı dağılır.

a) Genel Kurul kararı ile,

b) İflasın açılması ile,

c) Üye sayısının 25'in altına düşmesi; birlik organlarının kurulamaması ve birliğin çalışma konusu dışına çıkması,

ç) Üç yıl içinde üst üste olağan genel kurulu yapmaması halinde,

d) Amacına ulaşma imkanının bulunmadığının Merkez Birliğince tespiti ve Genel Kurul kararı ile dağılır.

Tasfiye işlemleri

Madde 78 - Genel Kurulca Tasfiye Kurulu seçilemediği takdirde tasfiye işlemlerini Yönetim Kurulu yapar. Yönetim Kurulu tasfiye memurlarını Ticaret Siciline tescil ve ilan ettirir. Tasfiye Kurulu üyelerine, atamayı yapan merci tarafından tespit edilecek miktarda ücret ödenir.

Madde 79 - Tasfiye haline giren birliğin bütün borçları ödendikten sonra kalan mallar Merkez Birliğine devredilir.

Madde 80 - Tasfiye haline giren birlik; üyeleri ile olan ilişkilerinde dahi tasfiye sonuna kadar tüzel kişiliğini korur ve unvanını – Tasfiye Halinde – ibaresini eklemek suretiyle kullanmakta devam eder.

Madde 81 - Genel Kurul kararı ile atanmış olan Tasfiye Kurulu veya bu görevi yapan Yönetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından azledilebilir ve yerlerine yenileri atanabilir.

Üyelerden birinin itirazı ve bu itirazın Merkez Birliğince haklı bulunması durumunda ayni azil ve görevlendirme işlemi uygulanır. Bu işlem tescil ve ilan ettirilir.

Madde 82 - Tasfiye Kurulu göreve başlar başlamaz birliğin tasfiyesinin başlangıcındaki hal ve durumunu inceleyerek buna göre envanter defterleri ile bilançosunu düzenler ve Genel Kurulun onayına sunar. Tasfiye halinde Genel Kurul toplantılarında nisap aranmaz. Kararlar oy çokluğu ile verilir.

Tasfiye Kurulu, birlik Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulunu davet eder, birliğin mali durumunu gösteren bir envanter ile bir bilançoğu birlikte düzenler Bu düzenleme işinde sözü edilen organ üyelerinden katılmayanları beklemek zorunda değildir.

Tasfiye Kurulu, gerek görürse birlik mallarına değer biçmek için eksperlere başvurabilirler. Düzenlenen envanter ile bilanço, Tasfiye Kurulunun huzurunda birlik Yönetim Kurulu tarafından imzalanır. Envanter ile bilançonun imzalanmasından sonra Tasfiye Kurulu dağılma halinde bulunan birliğin envanteri yazılı bütün malları ile evrak defterlerine el koyarlar.

Madde 83 - Alacaklı oldukları, birlik defteri veya diğer belgelerden anlaşılan ve ikametgahları bilinen şahıslar taahhütlü mektupla, diğer alacaklılar Ticaret Sicil Gazetesinde ilan suretiyle birliğin dağılmasından haberdar edilerek alacaklarını beyana çağırılır.

Alacaklı oldukları belli olanlar beyanda bulunmazlarsa alacaklarının tutarı notere verilir. Birliğin henüz vadesi dolmayan borçları ile muvazaalı bulunan borçların karşılığı olan para notere verilir.

Madde 84 - Tasfiyenin sonucunda evrak ve defterler 10 yıl saklanmak üzere notere verilir.

Madde 85 -Tasfiyenin sona ermesi üzerine birliğe ait unvanın ticaret sicilinden çıkarılması Tasfiye Kurulu tarafından sicil memurluğundan talep olunur. Bu talep üzerine sicilden çıkarılma durumu tescil ve ilan edilir.

Madde 86 - Tasfiye Kurulu üyeleri tasfiye işlerinin bir an önce bitirilmesinden sorumludur.

YEDİNCİ BÖLÜM : Genel Hükümler

Madde 87 - (Değişik madde: 04/09/2003 - 25219 S. R.G. Yön./1. md.)(*)

Birlikler, 4631 sayılı Kanun ve bu Yönetmelikle kendilerine verilen görevlerle ilgili olarak Bakanlığın gözetim ve denetimine tabidir. Bakanlık, Birlik ve Merkez Birliğinin idari, mali, hukuki, teknik ve hayvan sağlığı yönünden denetimini Bakanlık Teftiş Kurulu veya kontrolörler vasıtasıyla yerine getirir. Birlikler ve Merkez Birliği bu denetimler esnasında kendilerinden istenen her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

Ayrıca; Merkez Birliği Yönetim ve Denetleme Kurulu, Merkez Birliği ve birliklerin denetimlerini bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırabilirler.

NOT : (*) 04/09/2003 tarih ve 25219 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 1. maddesi ile değiştirilen madde için Tarihçeye bakınız.

TARİHÇE : 1 - 04/09/2003 tarih ve 25219 sayılı R.G.de yayımlanan Yönetmeliğin 1. maddesi ile değiştirilen madde metni:

Madde 87 - Birlikler, 4631 sayılı Kanun ve bu Yönetmelikle kendilerine verilen işlerle ilgili olarak Bakanlığın gözetim ve denetimine tabidir. Birliklerin mali yönden denetimi; Bakanlık, Denetleme kurulu, Genel Kurul ve Yönetim Kurulundan herhangi birinin isteği üzerine bağımsız denetim kurullarına yaptırılır.

Madde 88 - Birlikler bu Yönetmelikte belirtilmeyen cezai hükümler ve vergi mevzuatı açısından 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa tabidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM : Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan hükümler

Madde 89 - 904 sayılı Islahı Hayvanat Kanununun 28/02/1995 tarih ve 4084 sayılı Kanunla değiştirilen ek 1 inci maddesine istinaden 09/05/1995 tarih ve 22369 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Türkiye Damızlık Süt Sığırı Yetiştiricileri Birliği Hizmetleri Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 90 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 91 - Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.